

Identifikační značka formuláře: CPIB 01

identifikační štítek
pacienta

Poučení k informovanému souhlasu s poskytnutím zdravotních služeb

Pracoviště: Centrum pneumologie a intervenční bronchologie

Zdravotní výkon: BRONCHOSKOPICKÉ VYŠETŘENÍ V LOKÁLNÍ ANESTEZII

Účel zdravotního výkonu:

Bronchoskopie je vyšetření dýchacích cest. Pomocí bronchoskopu lékař posuzuje změny dýchacích cest, odebírá vzorky, lokalizuje zdroje krvácení nebo provádí léčebné zákroky a odstraňuje cizí tělesa.

Před zdravotním výkonem:

Už v okamžiku, kdy Vám lékař plánuje bronchoskopii, informujte ho pokud:

- jste alergičtí na léky nebo jiné látky,
- užíváte léky nebo injekce, které zvyšují riziko krvácení, např. Warfarin, Trombex, Fraxiparin, Clexane, Pradaxa, Eliquis, Xalerto, Anopyrin, Godasal, Vasilip,
- jste léčeni pro onemocnění se zvýšeným rizikem krvácení,
- se léčíte pro cukrovku,
- se léčíte pro poruchu srdečního rytmu,
- máte zelený zákal,
- jste těhotná,
- máte v těle implantován kardiostimulátor nebo jiný umělý materiál.

Strava, tekutiny, kouření:

U tohoto zdravotního výkonu nesmíte jíst a kouřit 5 hodin a pít 3 hodiny před jeho provedením.

Léky:

Ráno spolkněte všechny své pravidelně užívané léky a zapijte malým množstvím vody.

Pokud používáte inhalační léky, musíte je užít i v den vyšetření a zároveň je nutné, vzít je s sebou k bronchoskopickému vyšetření. Pokud se léčíte pro cukrovku, neužívejte ranní dávku léků, včetně inzulínu a vezměte si s sebou slazený nápoj a inzulín.

V některých případech Vám lékař i několik dní před bronchoskopií doporučí neužívat Warfarin či jiné léky typu nových antikoagulancií (léky proti srážení krve), rovněž je vhodné vysadit týden nebo minimálně 5 dnů před bronchoskopií léky s antiagregačním účinkem (léky ovlivňující funkci krevních destiček) zejména anopyrin (též pod názvem Stacyl, Godasal). Pokud budou přechodně nahrazeny injekcemi, ráno před bronchoskopií si ji nepíchejte. Na ambulanci nebo oddělení obdržíte před bronchoskopií lék na tlumení kašle a lék na uklidnění, které užijete večer před bronchoskopií a v den bronchoskopie. O tom, které léky a jak přesně užít v souvislosti s bronchoskopií budete podrobně informováni.

Těhotenství:

V případě možného těhotenství neopomeňte prosím zmínit tuto skutečnost.

Zubní protéza:

Pokud jste majitelem zubní protézy a používáte ji, před přípravou ji vyjměte z úst. Naopak v případě používání naslouchadla si jej neopomeňte nastavené a fungující vzít, aby byla možná komunikace a spolupráce, která je k vyšetření nutná.

V den vyšetření po příchodu do bronchoskopického centra, budete personálem dotazováni a základní anamnestické údaje včetně konkrétních dotazů na Vámi pravidelně užívané léky. Otázky budou zaměřeny i na antikoagulační (léky proti srážení krve) a antiagregační léčbu (léky ovlivňující funkci krevních destiček) a rovněž na léky sloužící k ovlivnění srdeční frekvence. Od zdravotní sestry obdržíte léky (Codein a Frontin), abyste při vyšetření méně kašlali a vyšetření lépe tolerovali. Může Vám být podána injekce ke zmírnění slinění (Atropin), který se nepoužívá při problémech s nepravidelnou srdeční akcí, zrychlenou tepovou frekvencí a při zeleném očním zákalu tzv. glaukomem. Dále budete před vyšetřením inhalovat znečistlivující látku (Mesocain), která posílí Vaši schopnost vyšetření tolerovat a nekašlat. Podobnou látku Vám poté bude podávat lékař ve formě spreje a kapek do dutiny ústní a do horní části dýchacích cest.

Před výkonem užijete doporučené léky a zachováte režim, se kterým jste byli při přípravě na výkon seznámeni. Jiná preventivní opatření nejsou před bronchoskopickým výkonem nutná.

Povaha zdravotního výkonu:

Bronchoskopie je vyšetření dýchacích cest, které lze provést vsedě nebo vleže. Lékař, kterému asistují sestry, používá při vyšetření přístroj, který se nazývá flexibilní bronchoskop. Flexibilní bronchoskop se podobá tenké pružné ohebné hadičce o průměru 0,5 cm. Uvnitř má optická vlákna, pomocí kterých se přenáší obraz z Vašich dýchacích cest k oku lékaře, a pracovní kanál, pomocí kterého lze z dýchacích cest odebrat vzorky nebo do dýchacích cest aplikovat léčivé přípravky. Přístroj se do dýchacích cest zavádí ústy nebo nosem.

V průběhu vyšetření je sledována srdeční činnost a okysličení krve. Pokud to bude nutné, bude Vám v průběhu vyšetření podáván kyslík.

Nejprve lékař nakapáním anestetika umrtví dutinu ústní a horní části dýchacích cest. Následně Vám lékař vloží mezi zuby ochranný náustek a zavede náustkem a dutinou ústní bronchoskop do dýchacích cest. Vaší úlohou je klidně dýchat, soustředit se na dech, polohu Vašeho těla, svěšení ramen a nekašlat. Přístroj je asi 4x menší než je průsvit Vašich velkých dýchacích cest, zůstanete-li při vyšetření co nejvíce klidní, vyšetření probíhá zcela komfortně, bez dechových potíží a bez dalších nároků na spolupráci pacienta.

Samotné vyšetření je nebolestivé, pouze můžete občas pociťovat mírný tlak na hrudníku a dráždění ke kašli. U Vašeho vyšetření, mimo lékaře, jsou přítomny dvě sestry, které neustále Váš zdravotní stav monitorují, asistují lékaři, jsou s Vámi v kontaktu a pomáhají Vám řešit event. chvíle přechodného dyskomfortu. Po ukončení vyšetření budete přechodně sledován, a pokud nebudete mít žádné potíže, můžete být propuštěn do domácí péče anebo převezen zpět na oddělení.

Během výkonu je pořizována obrazová dokumentace (obrázky, video), která je archivována a umožňuje posouzení vývoje nálezů i jinými lékaři, kteří se budou na léčbě Vašeho onemocnění podílet.

Pokud se k tomu vyšetřující lékař rozhodne, může Vám v průběhu výkonu podat sedaci. Tedy intravenózně podá lék, který zlepší Vaši toleranci k vyšetření, po kterém budete při vědomí, budete spontánně dýchat, ale budete mírně ospalý/á. Sedace povede k tomu, že nebudete vnímat nepříjemné pocity spojené s výkonem, budete méně kašlat a veškeré procedury spojené s výkonem si později nebudete pamatovat.

Předpokládaný prospěch z provedení zdravotního výkonu:

S pomocí tohoto zdravotního výkonu je lékař schopen posoudit stav dýchacích cest, odebrat vzorky k dalšímu vyšetření, lokalizovat zdroje krvácení či provést léčebné zákroky a odstranění cizích těles.

Důsledky zdravotního výkonu:

Za důsledek zdravotního výkonu lze považovat mírný tlak v hrdle, event. chrapot. Přechodně se může u některých pacientů objevit vykašlávání krve, pocit na omdlení nebo motání hlavy. Všechny tyto příznaky většinou odezní do druhého dne a nemají dlouhodobé následky.

Pokud vám bude v průběhu výkonu podána sedace, můžete se po výkonu cítit ospale nebo můžete spát, stejně jako u bronchoskopického výkonu bez sedace se Vám může motat hlava, můžete mít pocit na omdlení. V každém případě jste však po výkonu uložen na monitorované lůžko, kde postupně výše uvedené příznaky postupně odezní.

Rizika zdravotního výkonu:

Někdy se přechodně objeví zimnice, zvýšená teplota nebo vykašlávání krve. Všechny tyto příznaky většinou do druhého dne odezní a nemají dlouhodobé následky.

Po výkonu se může zhoršit dech, může se objevit delší krvácení z dýchacích cest nebo může plíce po výkonu zkolabovat (pneumotorax). Tyto komplikace mohou vyžadovat podání léků, provedení jiných lékařských intervencí (např. zavedení hrudního drénu při pneumotoraxu), event. hospitalizaci s podáváním léků a monitorací pacientova stavu.

Zcela raritně se může stát, že závažné komplikace vedou k úmrtí pacienta.

Alternativy zdravotního výkonu, jejich vhodnost, přínosy a rizika:

Odběr materiálu z dýchacích cest a k nim přiléhající části plic, není bez tohoto vyšetření možný. Vyšetření nemá ze zmíněného pohledu alternativu.

O alternativách lze hovořit pouze co do způsobu podání anestetik, tedy jestli bude vyšetření provedeno v lokální (většina vyšetření) nebo sedaci (pacienti zvýšeně dráždiví, předpokládaná delší doba vyšetření) nebo celkové anestezii (při použití laseru, kauteru, předpokládaná delší doba vyšetření, některá cizí tělesa).

Omezení ve způsobu života a doporučení s ohledem na aktuální zdravotní stav:

Po zákroku nesmíte 2 hodiny jíst ani pít, včetně cumlání bonbonů a žvýkání žvýkaček, protože v důsledku znecitlivění v dýchacích cestách byste mohli potravu nebo tekutiny vdechnout.

Vzhledem k tomu, že jste před bronchoskopií užil/a uklidňující léky, nesmíte v den vyšetření řídit motorové vozidlo a vykonávat činnosti vyžadující zvýšenou pozornost. Je vhodné mít s sebou na vyšetření doprovod.

Pokud se při výkonu nevyskytnou závažné komplikace, není způsob života vyšetřovaného pacienta zásadním způsobem omezen. Na vyšetření je třeba vyhradit si jeden pracovní den, dodržet doporučený režim a užít medikaci, která je v souvislosti s výkonem doporučena.

Omezení v pracovní schopnosti po provedení zdravotního výkonu:

Bronchoskopickým vyšetřením celkově strávíte 2–3 hodiny (jedná se o přípravu k vyšetření, vlastní bronchoskopii a následně odpočinek na stacionáři po výkonu). Protože bronchoskopie může mít přechodně některé nepříjemné důsledky, jako chrapot, bolest v krku, atd., je dobré vyhradit si na vyšetření jeden volný pracovní den a mít s sebou na vyšetření doprovod, který je schopen zajistit Vaši přepravu na vyšetření a po vyšetření zpět domů.

Informace o další potřebné léčbě:

Další Vaše léčba bude probíhat buď u lékaře, který Vás na vyšetření odeslal nebo budete došetřeni na specializované ambulanci CPIB, kam budete objednáni po provedení bronchoskopie.

Často odpovídáme na následující otázky:

Nebudu zvracet?

Pokud jste dodrželi výše uvedené pokyny stran jídla, pak nebudete, nic jste před vyšetřením nejedli.

Bude to bolet?

Nebude, dýchací cesty jsou umrtveny a plíce nebolí.

Neudusím se?

Neudusíte, Vaše dýchací cesty mají průsvit kolem 2 cm, přístroj 0,5 cm.

Mohu kašlat?

Úplně kašli nezabráňte, ale snažte se kašlat co nejméně. Kašel zhoršuje obraz, který lékař v přístroji vidí (jako by Vám někdo třepal s televizí, když se díváte) a vyšetření se zbytečně prodlužuje.

Jak dlouho vyšetření trvá?

Bronchoskopické vyšetření trvá 15–45 minut. Délka výkonu závisí na nálezů uvnitř dýchacích cest a charakteru prováděného výkonu. Celkově ale vyšetřením strávíte 2–3 hodiny (jedná se o přípravu k vyšetření, vlastní bronchoskopii a následně odpočinek na stacionáři po výkonu).

Jak mám u vyšetření dýchat?

Nejprve dýchejte ústy, po zavedení přístroje nosem. Nedýchejte nijak usilovně a rychle, snažte se dýchat klidně, a to tak, že ramena při výdechu tlačíte směrem dolů. Některým pacientům pomáhá, že si představují, jak do nich a z nich proudí vzduch, který dýchají. Otevření nebo zavření očí je ponecháno na pacientovi.

Není trapné, že poprskáte a pokašlete personál?

Není, personál je oblečen do jednorázového oblečení, krycích masek, brýlí a čepic, kontakt s kašlajícím pacientem je pro něj zcela běžný. Jistě se nebudete od jiných dříve vyšetřených pacientů lišit.

Jak a kde se dozvím výsledky?

Některé výsledky Vám sdělí lékař hned po vyšetření. Výsledky odebraného materiálu budou k dispozici za 2–3 týdny. Bud u lékaře, který vás na vyšetření odeslal nebo na specializované ambulanci, kam budete po bronchoskopickém vyšetření objednáni.

Jak řešit teploty, které se mohou v den výkonu objevit?

Užijte některý z běžných léků ke snížení teploty (např. Paralen, pokud na něj nejste alergický/á)

Jak řešit vykašlávání krve, které se může v den výkonu objevit?

Krvácení po bronchoskopii by mělo být minimální a mělo by postupně ustávat. Teplé krvácení podporuje, proto se po bronchoskopii nespřchujte a nekoupejte v teplé vodě, nepijte teplé nápoje. Pokud krvácení neustupuje, kontaktujte nás osobně nebo telefonicky.